

דיווח לציבור על הדיונים המוניטריים שנערכו בבנק ישראל כדי להחליט על גובה הריבית

הדיונים התקיימו ב-26 וב-27 בפברואר 2017

דברים כלליים

הוועדה המוניטרית קובעת את הריבית בתהליך שכולל שני דיונים – בפורום רחב ובפורום מצומצם. בפורום הרחב מוצגים תנאי הרקע הכלכליים הרלוונטיים להחלטה: ההתפתחויות במשק הישראלי – בצד הריאלי ובצד הפיננסי-מוניטרי – וההתפתחויות בכלכלה העולמית. בדיון זה משתתפים חברי הוועדה המוניטרית, נציגים בכירים מחטיבות הבנק השונות, וכלכלנים מהחטיבות הכלכליות (המחקר והשווקים) שמכינים ומציגים את החומר לדיון. הנתונים, האומדנים וההערכות המובאים במסמך זה הם אלו שהיו קיימים במועד ההחלטה על הריבית.

בפורום המצומצם משתתפים חברי הוועדה המוניטרית ומנהל חטיבת השווקים, ובמסגרתו מציגים מנהלי חטיבות המחקר והשווקים את המלצותיהם לגבי הריבית. לאחר מכן מתנהל דיון חופשי ובסופו מקיימים הצבעה על גובה הריבית. לפי סעיף 18 (ג) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, ההחלטה על הריבית מתקבלת ברוב קולות של חברי הוועדה המשתתפים בהצבעה. במקרה שהקולות שקולים יש ליושבת ראש הוועדה (הנגידה) קול נוסף.

א. מצב המשק

1. ההתפתחויות במשק – הצד הריאלי

הפעילות הריאלית

נמשך השיפור בפעילות הריאלית. האומדן הראשון לנתוני החשבונאות הלאומית לרבעון הרביעי (נתונים מנוכי עונתיות, במונחים שנתיים) מראה שהתוצר והתוצר העסקי צמחו ב-6.2% ו-7.8%, בהתאמה – שיעורים גבוהים משיעוריהם ברבעונים הקודמים של השנה. קצב צמיחה גבוה במיוחד זה נבע מעלייה חריגה בצריכת כלי תחבורה, וזו מצדה נבעה מהקדמת רכישות עקב עדכון נוסחת המיסוי הירוק בינואר 2017. בניכוי נתון חריג זה, הצמיחה ברבעון הרביעי הייתה גבוהה רק במעט מקצב הצמיחה הבסיסי של השנים האחרונות. הרכב השימושים ברבעון הרביעי היה שונה מקודמו מכיוון שנרשמו התרחבות נאה ביצוא לצד האטה בצמיחת הצריכה הפרטית השוטפת והציבורית; היצוא (ללא יהלומים והזנק) צמח ב-8.0% תודות להתאוששות ביצוא התעשייתי על רקע השיפור

בסחר העולמי בסחורות, לצד המשך מגמת ההתרחבות ביצוא השירותים. לעומת זאת, הצריכה הפרטית למעט בני קיימא צמחה ב-0.9% בלבד. המדד המשולב למצב המשק עלה בינואר ב-0.2%, והוא תומך בהערכה שקצב הצמיחה החרגי לא יימשך ברבעון הראשון של 2017. מדד מנהלי הרכש ומדדי אמון הצרכנים של הלמ"ס ושל בנק הפועלים ירדו מעט בינואר, אך הם מצויים ברמה גבוהה. מדד מנהלי הרכש מצוי זה חודשים אחדים מעל ל-50 נק', והוא מעיד על התרחבות של הפעילות.

שוק העבודה

התמונה העולה משוק העבודה מוסיפה להיות חיובית מאוד. סקר כוח האדם לינואר 2017 הצביע על כך שהתעסוקה מתבססת ברמה גבוהה; בגילי העבודה העיקריים (25—64) נרשמו ירידה קלה בשיעור האבטלה (3.7% לעומת 3.8%), יציבות בשיעור התעסוקה (77.1%), וירידה קלה בשיעור ההשתתפות (80.0% לעומת 80.1%). שיעור המשרות הפנויות התייצב בינואר (בניכוי עונתיות) ורמתו, 3.8%, עדיין גבוהה. השכר הנומינלי והשכר הריאלי עלו בספטמבר-נובמבר ב-0.9% וב-1.1%, בהתאמה, לעומת שלושת החודשים שקדמו להם (נתונים מנוכי עונתיות). העלייה שחלה ב-2016 בשיעורי התעסוקה באה לידי ביטוי גם בכך שהשכר במגזר העסקי עלה מהר יחסית; מתחילת השנה עלה השכר הנומינלי למשרת שכיר ב-2.7%, בשעה שהשכר בשירותים הציבוריים עלה ב-1.2% בלבד, ולכן השכר הנומינלי בכלל המשק עלה ב-2.2%, בדומה לקצב ב-2015.

נתוני תקציב הממשלה

העודף המקומי (ללא אשראי נטו) בפעילות הממשלה הסתכם בינואר 2017 ב-4.7 מיליארדי ש"ח. העודף היה נמוך בכ-0.6 מיליארד ש"ח מהתוואי העונתי התואם את יעד הגירעון ל-2017. גביית המסים בינואר עמדה על 28.5 מיליארדי ש"ח, סכום גבוה ב-0.5 מיליארד מהתוואי העונתי התואם את אומדן ההכנסות ממסים. גביית המסים הייתה גבוהה ריאלית בכ-3.8% לעומת ינואר אשתקד (בניכוי פעולות חריגות ושינויי חקיקה).

2. ההתפתחויות במשק – הצד הנומינלי

האינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד בינואר ב-0.2%, בהתאם לממוצע של תחזיות החזאים. החודש נרשמה ירידה עונתית בסעיף ההלבשה וההנעלה (-9.2%), בסעיף הדיור (-0.5%) ובסעיף הפירות והירקות (-0.1%), ומנגד חלה עלייה בסעיפי המזון (0.5%) ואחזקת הדירה (1.2%). המדד בחודש זה הושפע גם משינויים מוסדיים: ירידה בתעריפי הביטוח (-6.2%) גרעה ממנו 0.15%, ועלייה בתעריף החשמל (3.5%) תרמה לו 0.08%. מחירי הרכיבים המייצגים את המוצרים הסחירים במדד ירדו ב-12 החודשים האחרונים ב-1.4%, ומחירי הרכיבים המייצגים את המוצרים הבלתי סחירים עלו ב-0.8%. האינפלציה השנתית מוסיפה לעלות, אם כי בקצב נמוך, וב-12 החודשים האחרונים היא עמדה על 0.1%; זהו נתון חיובי ראשון מאז אוגוסט 2014, ותמך בו בעיקר שינוי המגמה במחירי האנרגיה.

תחזיות האינפלציה והריבית

הציפיות לאינפלציה לשנה ירדו והציפיות לטווחים הבינוניים והארוכים נותרו ללא שינוי מהותי. הציפיות משוק ההון ירדו ב-0.1 נקודת האחוז, לכ-0.1%, והציפיות הנגזרות מהריביות הפנימיות של הבנקים ירדו קלות, ל-0.3%. ממוצע תחזיות החוזאים לשנה נותר 0.6%. הציפיות פורורד לשנה השנייה לא השתנו והן עומדות על 0.7%, הציפיות לשנה השלישית עלו קלות, ל-1.4% (לעומת 1.3% לפני הדיון המוניטרי הקודם), והציפיות לשלוש עד חמש שנים נותרו בגובה 1.5%. הציפיות לטווחים הארוכים יותר (5 עד 10 שנים) נותרו מעוגנות מעט מעל מרכז היעד, בגובה 2.3%. על פי עקום המק"ם, עקום התלבור והערכות החוזאים, ישנה הסתברות גבוהה לכך שבנק ישראל יעלה את הריבית ל-0.25% בתוך כשנה.

המצרפים המוניטריים

ב-12 החודשים שהסתיימו בינואר עלה המצרף המוניטרי M1 (המזומן שבידי הציבור + פיקדונות העו"ש) ב-10.8%, והמצרף M2 (M1 + הפיקדונות הלא-צמודים עד שנה) עלה ב-3.7%.

שוק האשראי

המגזר העסקי (ללא בנקים וחברות ביטוח וללא חברות זרות) הנפיק בינואר אג"ח בהיקף של 5.5 מיליארדי ש"ח – בעיקר בענפי הנדל"ן והבינוי (54%) והמסחר והשירותים (31%) – וסכום זה גבוה מהממוצע החודשי במהלך 2016 (כ-3.7 מיליארדי ש"ח). מרווחי האג"ח התאגידיות (ללא בנקים וביטוח) ירדו בינואר ועמדו על 2.7 נקודות אחוז בממוצע (לעומת 2.82 בדצמבר). בינואר – חודש שמתאפיין לרוב בהיקף נמוך של נטילת משכנתאות חדשות – עמד היקף נטילתן על 4.4 מיליארדי ש"ח, ירידה של 7% לעומת החודש המקביל אשתקד. הריבית הממוצעת על המשכנתאות ירדה קלות בינואר במרבית המסלולים, לאחר שנה וחצי של עלייה מתמשכת: במסלול הצמוד למדד בריבית משתנה ובמסלול הלא-צמוד בריביות קבועה ומשתנה היא ירדה ב-0.02, 0.05 וב-0.03 נקודות האחוז, בהתאמה. במסלול הצמוד בריבית קבועה היא עלתה ב-0.04 נקודת האחוז.

שוק הדיור

עפ"י האומדן הראשון למדד מחירי הדירות, בנובמבר-דצמבר ירדו המחירים בחדות – ב-1.2%. זוהי הירידה הראשונה מאז אוגוסט 2015 והגבוהה ביותר זה כעשור. כתוצאה מכך ירד גם הקצב השנתי של עליית מחירי הדירות, וב-12 החודשים שהסתיימו בדצמבר הם עלו ב-5.9%. סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן ירד בינואר ב-0.5%, לאחר שבדצמבר הוא ירד ב-0.1%, וקצב העלייה השנתי עומד כעת על 1.5% לעומת 2.5% בינואר אשתקד. לפי הנתונים על סך העסקאות, היקף הפעילות בשוק ממשיך להתמתן. במחצית השנייה של 2016 עמד סך העסקאות הממוצע על כ-7,300 בלבד, לעומת 8,300 במחצית הראשונה, והחלק שעסקאות המשקיעים מהוות בסך העסקאות ממשיך להיות נמוך ועומד על כ-20%. ההתמתנות בסך העסקאות ניכרת גם בקרב משפרי הדיור, אוכלוסייה שאינה כפופה לשיקולים הנוגעים לשינויי מיסוי ואינה ממתנה ל"מחיר למשתכן".

3. ההתפתחויות בשוק המט"ח ושוק המניות

שוק המט"ח

מאז הדיון המוניטרי שהתקיים ב-22/1/17, ועד ל-24/2/17, התחזק השקל מול הדולר ב-3%. במונחי שער החליפין הנומינלי האפקטיבי התחזק השקל ב-2.1%. ב-12 החודשים האחרונים נרשם ייסוף אפקטיבי של 7.4%.

שוק ההון

מאז הדיון המוניטרי שהתקיים ב-22/1/17, ועד ל-23/2/17, עלה מדד ת"א 35 בכ-1.6%. בשוק האג"ח הממשלתיות נרשמה ירידת תשואות שהגיעה עד 8 נקודות בסיס בעקום השקלי ועד 23 נקודות בסיס בעקום הצמוד. עקום המק"ם נסחר בתשואה מעט גבוהה מריבית בנק ישראל. פרמיית הסיכון של ישראל, כפי שהיא נמדדת על ידי מרווח ה-CDS ל-5 שנים, ירדה קלות, לכ-65 נקודות בסיס.

4. ההתפתחויות בכלכלה העולמית

במשק העולמי נמשכת צמיחה מתונה של המשקים המפותחים העיקריים, תוך המשך מגמת השיפור במשקים המתעוררים. אי-הוודאות הפוליטית מתגברת, אך נמשך המומנטום החיובי בשווקים הפיננסיים. בארה"ב נראה כי שוק העבודה מתקרב לתעסוקה מלאה: בחודש ינואר נוספו עוד 225 אלף משרות ושיעור האבטלה התייצב ברמה נמוכה – 4.8%; אולם קצב הגידול השנתי של השכר הממוצע ירד ל-2.5% (לעומת 2.8% בחודש הקודם), ונראה כי ייתכן שיש עדיין מקום לשיפור בשוק העבודה מפני ששיעור ההשתתפות עשוי להוסיף לגדול ומפני ששיעור גבוה יחסית של עובדים מצויים בתת-תעסוקה. הצריכה הפרטית ממשיכה להוביל את הכלכלה, אך גם בייצור התעשייתי נמשכה ההתאוששות ושוק הנדל"ן מוסיף להשתפר. האינפלציה עלתה בחודש בינואר, ל-2.5%, ומדדי הליבה קרובים ליעד ה-FED. הריבית נותרה על כנה, אך להתבטאויותיהם של בכירי ה-FED התלוו מסרים נציים. תוואי הריבית הצפוי בשווקים עלה מעט, ונכון לעכשיו עולה ממנו כי ב-2017 צפויות שתי העלאות ריבית. גם באירופה מסתמן מומנטום חיובי, בעיקר בגרמניה ובספרד, אך הסיכונים הפוליטיים נותרו משמעותיים. האבטלה בגוש האירו הוסיפה לרדת בדצמבר והגיעה ל-9.6%, השיעור הנמוך ביותר ב-7 השנים האחרונות. האינפלציה עלתה בחודש – ל-1.8% – בהשפעת העלייה במחירי הנפט, אך אינפלציית הליבה נותרה נמוכה – 0.9%. אי-הוודאות הפוליטית נותרה גבוהה עקב מערכות הבחירות שכמה מדינות צפויות לקיים השנה, ועקב התגברות המתחים הנוגעים לכך שיוון צריכה לפרוע ביולי חוב שהיקפו כ-7 מיליארדי אירו. כלכלת בריטניה צמחה ב-2016 ב-2% והאבטלה הוסיפה לרדת, אך לפי ההערכות היא תאט בשנים הקרובות על רקע הברקזיט. מנגד, יש חשש לעלייה באינפלציה, ולכן הבנק המרכזי הודיע שהשינוי הבא במדיניות עשוי להיות מרסן או מרחיב. ביפן נרשמה ב-2016 צמיחה בגובה 1% – נתון נמוך בהשוואה בין-לאומית אך גבוה מההערכות לגבי פוטנציאל הצמיחה – ואין עדיין סימנים להתאוששות האינפלציה. הכלכלה בסין צמחה ב-6.7% ברבעון הרביעי של השנה, ומדדי מנהלי הרכש הצביעו על המשך ההתרחבות בפעילות הכלכלית, בין היתר על רקע המשך הגידול באשראי. בשווקים המתעוררים האחרים (בעיקר בברזיל וברוסיה) נמשכה מגמת הצמיחה שנשענת על ההתייצבות במחירי הסחורות ועל עליית הביקוש בסין, אך תוואי הריבית העולה בארה"ב ומדיניות הסחר הצפויה בה חושפת אותם לסיכונים. מחיר חבית נפט מסוג "ברנט" נע במהלך החודש סביב \$56; מדד מחירי הסחורות ללא אנרגיה הוסיף לעלות, בכ-2%.

ב. הדיון בפורום המצומצם

חברי הוועדה המוניטרית המשתתפים בדיון מחליטים על גובהה הרצוי של ריבית בנק ישראל. בדיון שהתקיים ב-27.2.17 התקבלה ההחלטה להותיר את הריבית ללא שינוי, ברמה של 0.1%. ההחלטה התקבלה פה אחד.

הדיון התמקד בכמה סוגיות עיקריות: (1) האינפלציה; (2) הפעילות הריאלית במשק; (3) הסביבה העולמית ושער החליפין; (4) שוק הדיור.

עיקרי הדיון

בדיוניהם על האינפלציה ציינו חברי הוועדה כי מדד ינואר תאם את ממוצע התחזיות של החזאים המקצועיים, וכי בחודשים האחרונים ניכרת מגמת עלייה באינפלציה השנתית, בין היתר עקב העלייה במחירי האנרגיה והתפוגגות ההשפעה של הפחתות המחירים האדמיניסטרטיביות. חברי הוועדה ציינו כי מגמת העלייה באינפלציה משותפת למספר רב של מדינות מפותחות, אולם רמת האינפלציה בישראל עודנה נמוכה מזו של מרביתן. עם זאת, חברי הוועדה הסכימו כי מצבו האיתן של המשק הישראלי – מצב שמשקף בחוסנו של שוק העבודה ובצמיחה הגבוהה – מעיד כי האינפלציה הנמוכה אינה נובעת מרפיון ביקושים. הוועדה דנה באריכות בכוחות הפועלים לאחרונה על האינפלציה וצפויים להשפיע עליה גם בעתיד. לעלייתה תורמות עליות השכר, העלויות במחירי הסחורות והעלייה באינפלציה בעולם. למיתונה תורמים כוחות שפועלים להתגברות התחרות במשק ומגמת הייסוף בשקל. בנוגע להתגברות התחרות ציינו חברי הוועדה כי השפעתה על האינפלציה עשויה להיחלש במידה שהיצרנים המקומיים יאלצו להתמודד עם המשך עלייה בעלויות הייצור, דהיינו עם עליות שכר ועלויות במחיריהם של חומרי הגלם. בדיון על הציפיות לאינפלציה ציינו חברי הוועדה כי תחזיות החזאים והציפיות משוק ההון לשנה נותרו נמוכות. עם זאת, הציפיות משוק ההון לאינפלציה פורוורד לטווחים הבינוניים והארוכים נותרו מעוגנות בתוך תחום היעד. הוועדה העלתה את הסברה שהציפיות מושפעות במידה רבה מהאינפלציה הנמוכה בעבר.

בדיון על הפעילות הכלכלית במשק דנו חברי הוועדה בנתונים העדכניים לגבי הצמיחה ושוק העבודה. האומדן הראשון לרבעון הרביעי של 2016 מצביע על צמיחה גבוהה במיוחד, וזו ממשיכה את הצמיחה הנאה שנרשמה בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה. חברי הוועדה ציינו כי הצמיחה ברבעון זה אמנם הושפעה מכך שצרכנים ועסקים הקדימו רכישות של כלי תחבורה עקב השינוי שחל בינואר 2017 במיסוי הירוק, אולם גם בניכוי רכיב זה צמח התוצר בקצב נאה – מעט למעלה מ-3%. חברי הוועדה דנו בשינוי בהרכב השימושים שעליו מצביע האומדן הראשון לרבעון הרביעי, ובפרט על ההתמתנות בצמיחת הצריכה השוטפת ועל העלייה בקצב הגידול של היצוא. חברי הוועדה הדגישו כי מדובר באומדן ראשון שעשוי להתעדכן, אולם השינוי בהרכב הצמיחה עשוי לקבל תמיכה מהצמיחה הצפויה בסחר העולמי. חברי הוועדה דנו גם בכך שנתוני שוק העבודה מוסיפים להצביע על חוסן: שיעור האבטלה המשיך לרדת, שיעורי ההשתתפות והתעסוקה התייצבו ברמה גבוהה, והשכר במגזר העסקי המשיך לעלות בחודשים האחרונים בקצב מהיר.

אשר לסביבה העולמית, חברי הוועדה דנו בכך שהנתונים החדשים מעידים כי חל שיפור מסוים בקצב הצמיחה של הפעילות והסחר העולמיים. כמו כן דנו חברי הוועדה בכך שהאינפלציה בכמה מדינות, בראשן ארה"ב ואירופה, מתקרבת אל היעדים של הבנקים המרכזיים. חברי הוועדה ציינו כי חרף התפתחויות אלו, לא חל שינוי משמעותי בצפייות משוקי ההון לגבי תוואי הריביות בארה"ב

ובאירופה. חברי הוועדה דנו בסיכונים לצמיחה העולמית, ביניהם אי-הוודאות הפוליטית באירופה עקב מערכות הבחירות שכמה מדינות צפויות לקיים השנה, ואי-הוודאות לגבי המדיניות של הממשל החדש בארה"ב. אשר לשער החליפין, חברי הוועדה דנו בייסוף החדש שחל בשבועות האחרונים בשקל לעומת סל המטבעות ובהשפעותיו האפשריות על האינפלציה ועל המשך הצמיחה של יצוא הסחורות. הם העלו את הסברה שכאשר הפעילים בשוק המט"ח גיבשו את הערכותיהם לגבי שער החליפין, הם העניקו משקל גבוה מדי לנתוני החשבונאות הלאומית לרבעון הרביעי אשר כללו מרכיב חד-פעמי של יבוא כלי תחבורה.

בדיון בשוק הדיור התייחסו חברי הוועדה לכך שנתוני הלמ"ס מראים כי מחירי הדירות ירדו משמעותית בנובמבר-דצמבר, במקביל להמשך הירידה במספר העסקאות בדירות. לדעת חברי הוועדה, נתונים אלו מתיישבים עם ההתפתחויות האחרונות בשוק הדיור – הירידה במספר המשכנתאות החדשות, העלייה בריבית על המשכנתאות, והתמתנות העלייה בשכר הדירה – התפתחויות שעשויות להצביע על הצטננות הביקוש לדיור. נוסף לכך הם מתיישבים עם המאמצים להגדיל את היצע הדירות. עם זאת הדגישו חברי הוועדה כי מדובר בנתון בודד, וכי מוקדם לקבוע אם ירידת המחירים מצביעה על שינוי מגמה בשוק הדיור.

לסיכום, הוועדה הסכימה כי רמת הריבית הנוכחית תואמת את סביבת האינפלציה הנמוכה ואת הפעילות המקומית – בהתחשב במצב השורר בעולם הן מבחינת הפעילות הכלכלית והן מבחינת ההתפתחויות המוניטריות במשקים המובילים – וכי היא תומכת בהחזרת האינפלציה ליעדה. חברי הוועדה סברו כי לנוכח הסיכונים הנשקפים להשגת יעד האינפלציה בישראל, ולנוכח הזמן שיחלוף עד שהאינפלציה תשוב לתחום היעד, ניתן להעריך כי המדיניות המוניטרית בישראל תיוותר מרחיבה לאורך זמן רב.

לאחר הדיון הצביעו ארבעת חברי הוועדה המוניטרית על גובהה של ריבית בנק ישראל. כל חברי הוועדה תמכו בהותרת הריבית על כנה, ברמה של 0.1%.

ג. הגורמים העיקריים להחלטה

ההחלטה להותיר את הריבית ללא שינוי ברמה של 0.1%, עקבית עם מדיניות מוניטרית שנועדה להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים של 1% עד 3% ולתמוך בצמיחה תוך שמירה על היציבות הפיננסית. הוועדה המוניטרית ממשיכה להעריך שלאור סביבת האינפלציה, ההתפתחויות בכלכלה העולמית, בשער החליפין, וכן במדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים, המדיניות המוניטרית תיוותר מרחיבה למשך זמן רב.

❖ מדד ינואר ירד ב-0.2%, בהתאם לתחזיות. נמשכת מגמת העלייה המתונה באינפלציה השנתית, המושפעת בעיקר משינוי המגמה במחירי האנרגיה ומכך שהשפעה הישירה של הפחתות המחירים האדמיניסטרטיביות מתפוגגת, וב-12 החודשים האחרונים נרשמה אינפלציה של 0.1%. הציפיות לאינפלציה לטווחים הקצרים נמוכות מהיעד, אך הציפיות (פורורד) לטווחים הבינוניים, מהשנה השלישית והלאה, מצויות בתוך היעד, והציפיות לטווחים הארוכים מעוגגות בקרבת מרכז היעד.

❖ נמשך השיפור בפעילות הריאלית. על פי האומדן הראשון, ברבעון הרביעי של 2016 צמח המשק בקצב גבוה במיוחד, שהושפע מגידול חריג ביבוא כלי הרכב; בניכוי גידול זה, ניתן להעריך

ששיעור הצמיחה היה למעלה מעט מעל 3%, תוך שינוי בהרכב השימושים: קצב הגידול של הצריכה הפרטית השוטפת התמתן באופן משמעותי, ומנגד נרשם גידול נאה ביצוא. התמונה בשוק העבודה ממשיכה להיות חיובית מאוד.

❖ במשק העולמי נמשכת צמיחה מתונה של המשקים המפותחים העיקריים, תוך המשך מגמת השיפור במשקים המתעוררים. נמשך מומנטום חיובי בשווקים הפיננסיים, למרות שאי הודאות לגבי התהליכים הפוליטיים ממשיכה להוות מקור סיכון להמשך הצמיחה. האינפלציה במרבית המשקים מתקרבת ליעד, אך באירופה וביפן נמשכת המדיניות המוניטרית המאוד מרחיבה; ההערכות בשווקים הן שהריבית בארה"ב תעלה פעמיים במהלך 2017.

❖ מאז הדיון המוניטרי שהתקיים ב-22/1/17, ועד ל-24/2/17, התחזק השקל מול הדולר ב-3%. בשער החליפין הנומינלי האפקטיבי נרשם ייסוף של 2.1%. ב-12 החודשים האחרונים נרשם ייסוף אפקטיבי של 7.4%. רמתו של שער החליפין האפקטיבי ממשיכה להקשות על התפתחות יצוא הסחורות.

❖ בנתון האחרון של מחירי הדירות נרשמה ירידה חדה, במקביל לירידה בהיקף העסקאות. נתונים אלו עקביים עם הירידה בקצב החודשי של המשכנתאות, העלייה בריבית המשכנתאות, והמאמצים להגדלת ההיצע. עם זאת, על סמך נתון בודד מוקדם להעריך אם חל שינוי מגמה במחירי הדירות.

הוועדה המוניטרית סבורה שהסיכונים להשגת יעד האינפלציה נותרו גבוהים, אך עליית השכר ועלייה באינפלציה בעולם, צפויים לתמוך בחזרת האינפלציה אל תוך היעד. בנק ישראל ימשיך לעקוב אחר ההתפתחויות הכלכליות בישראל ובעולם, ובשווקים הפיננסיים. בנק ישראל ישתמש בכלים העומדים לרשותו על מנת להשיג את מטרותיו - יציבות מחירים, עידוד התעסוקה והצמיחה, ותמיכה ביציבות המערכת הפיננסית – ובהיבט הזה, ימשיך לעקוב אחר ההתפתחויות בשוקי הנכסים ובכלל זה שוק הדיור.

ההחלטה התקבלה ופורסמה לציבור ב-27 בפברואר 2017.

השתתפו

חברי הוועדה המוניטרית:

ד"ר קרנית פלוג – נגידת הבנק, יו"ר הוועדה המוניטרית

ד"ר נדן בודו-טרכטנברג – המשנה לנגידת הבנק

פרופ' ראובן גרונאו

פרופ' נתן זוסמן

משתתפים נוספים:

מר אנדרו אביר – מנהל חטיבת השווקים

גב' אסנת זהר – כלכלנית בחטיבת המחקר

מר דני חחיאשויילי – ראש מטה נגידת הבנק

מר יואב סופר – דובר הבנק

גב' אסתר שוורץ – מזכירת הוועדה המוניטרית